

NHỮNG NGÀY TRỐN HỌC

Bình-nguyên Lộc

Sài Gòn, ngày .... tháng .... năm....

Mây Ngọc,

Té ra mây đang làm ông bự dưới Vĩnh Bình ?

Tao bắt được thư mây một cách bất ngờ quá khiến tao suýt bị sự ngạc nhiên đánh "nóc ao".

Lâu quá rồi, tao không biết mây đã hui nhị tỳ trong loạn ly, hay còn sống mà chui ở xó nào, không dè mây leo cao dữ !

Tao không nhớ cái mộng tuổi thơ của mây, nên không vội mừng giùm mây, vì biết đâu mây đã chẳng mơ làm kếp cái lương, hoặc làm cầu tướng quốc tế và giở cái chức tước của mây, coi vậy mà có giúp mây thỏa chí bình sanh đâu.

Nhưng dẫu sao, chắc chắn là mây đã sướng ghê lắm vì thoát khỏi tai nạn nộp bài.

Mây còn nhớ hay không, năm ta học lớp nhì, lớp nhứt ? Hể hôm nào không làm bài tác văn được thì ta trốn học.

Mà ta đi học trường lùm, trường bụi rất thường vì không bao giờ ta làm bài được cả. Ta muốn viết gì thì ta viết chớ đâu đề ra sẵn, ta nuốt không trôi. Ta là hai đứa vô kỷ luật và nếu nhà nước chỉ huy văn nghệ thì tao chẳng viết được một chữ nữa và có lẽ đang làm ông ký và mây không thể biết tao đang ẩn ở xó kẹt nào.

Mây sướng, nhưng chớ tưởng là tao cũng sướng như mây đâu mà lằm to.

Tao đã đại dột lao đầu vào thế giới đặc biệt mà mấy thằng lớn xác vẫn cứ phải nộp bài như học trò, nộp hằng tuần như ngày xưa, và kinh khủng hơn cả ngày ta còn thơ, là phải nộp hằng ngày mới là khiếp đảm cho chớ.

Mây có nhớ hay không, thuở ban đầu thầy giáo vẫn tin theo lời khai bệnh nhắn miệng của ta, nhưng mãi rồi các ổng biết "tỷ" của tội mình, các ổng sai tội nó đi lòng bắt tội mình rồi khiêng ta về trường như khiêng heo.

Nhưng ta không sợ vì chỉ phải ăn vài roi mây rồi huề, bài vẫn khỏi nộp.

Bây giờ khủng khiếp hơn nhiều. Con khóc đòi quà, vợ than hết gạo, khiến tao sợ mấy ông Tổng **thu** ký tòa soạn còn hơn là sợ cộp nữa. Các ổng mà không nhận được bài tao phải nộp đúng kỳ, các ổng mách với các ông chủ báo thì cả nhà tao "xíu oách" hết.

Vì vậy mà, oái oăm thay, tóc tao gần nhuộm hoa râm, tao lại trở thành cậu bé ngoan ngoãn, để không bao giờ bị khiêng về các tòa soạn như nhà văn Pháp Honoré de Balzac.

Chắc mấy tự hỏi tại sao tao lại ngốc quá mà chui đầu vào một ngành hoạt động kỳ cục như vậy.

Đó là câu hỏi mà nhiều phóng viên của các tạp chí văn nghệ đã đặt ra với tao. Tao đã trả lời họ, nhưng mỗi người lại mỗi nghe tao giải thích khác, và nếu mấy có theo dõi văn nghệ, chắc mấy đã ngạc nhiên lắm.

Nhưng không phải là tao nói láo đâu. Mỗi lần tao đều nói mỗi khác, nhưng luôn luôn đúng sự thật. Không có gì lạ cả. Chỉ vì các nguyên **nhon** rất là đa thái và phức tạp, họ hỏi thình lình, tao nhớ nguyên **nhân** nào, cứ nói nguyên **nhân** ấy ra, vài tháng sau tao chợt nhớ tới lý do khác khi tạp chí khác phỏng vấn, mà lại đã quên mất các nguyên **nhon** đã kể trước kia, nên lại đưa ra lý do vừa sức nhớ.

Nhưng có một nguyên **nhon** này mà tao chưa hề kể cho ai nghe cả, không phải vì tao thấy nó xấu xa, nhưng không hiểu sao, tao lại quên mất, và chính mấy đã gợi nhớ cho tao, nên mấy là người xứng đáng được nghe tâm sự này trước thiên hạ hết.

Mấy có nhớ hay không mấy Ngọc, là thuở ấy tụi mình học trường bụi tại bờ Suối Cây Đa ?

Tụi mình lấy đất sét trắng ở bờ suối để nắn hình những cỗ bánh cúng đám làm chay, cúng xong tụi mình đi rửa bọn chần trâu tới để giặt giàn.

Nhưng mấy với tao, cả hai đứa đều đã lén nhau nắn thứ khác nữa, mà mấy giấu tao, tao giấu mấy, vì thuở ấy ta cho rằng đó là chuyện xấu lắm.

Ta đã lấy đất sét nơi lòng ta để nắn Nàng.

Thuở ấy học trò lớp nhứt lớn xác lắm chớ không phải bé con như bây giờ. Mấy với tao hai đứa đều mười bốn.

Đó là một công trình dài hạn, ta sửa, ta chữa, ta thêm, ta bớt mãi cho đến hết tuổi dậy thì của ta, Nàng mới được thành hình hẳn.

Chắc là mấy đã vớt Nàng của mấy đâu đó, khi mấy phải đi tìm sanh kế.

Riêng tao thì khác, tao tin rằng Nàng có mặt thật sự trên đời này, lòng tin của tao mạnh như là một tín ngưỡng tôn giáo, nên đi tìm sanh kế, tao cũng đi tìm Nàng luôn một thể.

Tao đã bỏ phí rất nhiều năm thanh xuân của tao, nhưng tao hoài công vô ích.

Thua trận mà không bỏ cuộc, tao nghĩ mãi rồi phát kiến ra được cái mẹo tài tình này là làm phù thủy là đắc sách nhứt.

Vì Nàng chỉ là một bóng ma, tao làm phù thủy, tao sẽ bắt Nàng hoạt động được để tao xem cho đỡ nhớ.

Ấy đó, đó là một trong nhiều nguyên nhân rắc rối, chần chịt như mắc cửi của nghề của tao.

Làm phù thủy tức là viết tiểu thuyết đó.

Tao không gốc đâu, tao chỉ hơi điên thôi. Tao nuôi âm binh trong nhà, sống với một bóng ma, đọc thần chú, hà sinh khí vào pho tượng đất-sét-lòng ngày xưa và pho tượng ấy bỗng hoạt động liền.

Mây có mọc ốc khắp mình chưa mà nghe bạn mây kể đã sống và đang sống với hồ ly?

Vâng, viết tiểu thuyết là làm trò phù thủy vậy.

Tao nuôi cả một đạo âm binh to lớn mà Nàng là một con hồ ly quan trọng nhất, tất cả đều phải hành động theo ý muốn của tao.

Tao bắt Nàng hoạt động để tao xem cho đỡ nhớ như thỉnh thoảng ta ngắm lại ảnh của một cố nhân, mà còn thú hơn là ngắm ảnh nữa, vì cố nhân của tao sống, hoạt động, đi đứng, nói năng, làm dáng.

Câu chuyện của tao có thật ngoài đời, nhưng tao hạ bệ nữ nhân vật chánh, để nàng thay thế và biến đi nhiều chi tiết, nhất là khi nào có vụ yêu đương.

Tao ghen không cho Nàng yêu thằng nào cả, chỉ bắt tụi nó si Nàng mà thôi.

Thấy trò chơi làm phù thủy hay quá, tao tiếp tục chơi trò ấy mãi, với lại tiếp tục cho đỡ sốt ruột trong cuộc tìm tòi dài hạn, trong sự chờ mong đến suốt thành đá vọng ... mỹ nhân.

Mây có biết hay không là tao ghen ghê lắm, và trong những tác phẩm đầu, tao cứ bắt nàng phải lỡ duyên để được độc quyền về Nàng?

Cái ngày mà vì áp lực của một ông chủ báo, tao bị bắt buộc phải cho Nàng lên xe hoa, ngày ấy tao đã khóc thật sự đó mây ơi!

Tao ghen đến nỗi bắt Nàng che mặt như phụ nữ Á Rập: có khi tao trình diện Nàng với đôi môi mỏng, có khi với đôi môi dày, độc giả cứ tưởng rằng đó là nhiều nàng khác nhau. Tao không cho ai biết Nàng cả đâu, vì Nàng của riêng tao, Nàng phải mang mặt nạ để ra sân khấu và thiên hạ phải bị gạt hết ráo.

Nàng lên xe hoa rồi, tao hờn nàng lắm, và đâm ra ác, tao cho nàng bị tình phụ một khi kia, cho đáng kiếp! Ác nhất là tao đã bắt ép Nàng làm gái giang hồ đến mấy lần.

Lần nào trả thù xong, tao cũng khóc cả tháng trời mới nguôi sầu.

Để tao kể chuyện này, mày nghe là biết cái nước ghen của tao lên tới độ nào.

Có một lần, tao cho Nàng mơ tao. “Tao” nghĩa là một người trong mơ của Nàng. Câu chuyện đó hay lắm, bán sẽ được tiền hơn các chuyện khác. Năm đó vợ tao mắc bệnh lao phổi, còn thằng con trai của tao thì cần được cắt cục thịt dư ở cuống họng nó.

Vậy mà tao không đành bán nàng. Tao đi vay, đi mượn xoay đủ cách để lo cho vợ con, nhưng Nàng thì tao cứ bo bo giữ lấy.

Rốt cuộc, túng quẫn quá, tao cho tao chết đi để đủ can đảm mà bán Nàng. Vì tao đã quên sinh rồi thì nàng lấy ai, tao cóc cần.

Bao nhiêu năm qua rồi, mây Ngọc nhi, kể từ ngày ta nắn hình bằng đất sét. Trên hai mươi năm, một áo, một tóc, một giày cứ thay đổi như lá thay theo mùa. Tao cũng phải cho nàng ăn mặc cho hợp thời trang, nhưng **thật** ra, nàng vẫn cứ là cái Nàng năm ấy.

Chỉ có khác là Nàng không già, Nàng không già vì nàng lại được ướp trong tủ lạnh của lòng tao, nó lạnh dưới không độ thì làm sao mà già được.

Lạnh **thật** đó mày ơi, hình như phải có hai con tim cùng đập một nhịp với nhau mới sanh ra nhiệt độ được, **chứ** đơn ca sô lô mãi thì chán bỏ xừ.

Những năm mà thôn quê yên ổn, những năm 1954, 1955, 1958, tao trở về Suối Cây Đa, vì tao tin rằng Suối ấy là suối Đào đưa về thạch động mà ngày xưa những ông Lưu, ông Nguyễn, ông từ đã lạc lối vào đó.

Tao lại tin rằng Nàng hẳn phải sống trong thạch động ấy, vì Nàng có mặt trên đời, mà tao không tìm được thì trừ phi chỗ ấy, nàng đâu có thể trốn nơi nào khác nữa.

Nhưng tao lại cũng hoài công, bởi tao ngược nguồn con suối ấy trong nhiều ngày, cho đến khi gặp mọi của nó, mà không hề thấy một thạch động nào cả.

Có năm nọ, tao rất muốn vào “Quốc gia hành chánh” học để làm tri huyện.

Tao sẽ đi chơi chùa, sẽ gặp Nàng hạ san bẻ gãy cành mẫu đơn nhà chùa, bị bắt giữ và tao sẽ coi áo làm tri huyện để chuộc Nàng.

Nhưng hỏi ra thì các nhà sư ngày nay cần lấy lòng dân nên không thể bắt giữ một đứa con gái lỡ tay làm gãy một cành mẫu đơn nên tao lại thôi.

Rất tiếc, vì chỉ có chuộc Nàng Giáng Hương, tao mới được đến cái nơi bí mật mà Nàng đang chờ tao.

Tao ghen, tao không cho độc giả biết gương mặt thật của Nàng, mà tao lại còn ghen bằng cách giấu tên thật của Nàng, tên mà tao đặt cho Nàng trong thời gian nắn tượng.

Những cái tên Liên, Thu, Mai, Thủy toàn là những tên lão khoét. Nàng cũng không mang tên Giáng Hương đâu nhé, các bồ ạ. Bí mật mà ! Tiên tổ mấy thằng gián điệp cũng không tìm biết được.

Mây Ngọc ơi, là đàn ông mỗi ngày tao mỗi lại soi gương như hạng phụ nữ hay làm dáng, để được mừng mà thấy tóc tao còn xanh, tức còn một chút xiu hy vọng mong manh gặp nàng một cách không quá trễ muộn.

Ngọc ơi, viết tới đây tao lại soi gương – ấy, trên bàn viết tao luôn luôn có một chiếc gương nhỏ – và tao tìm coi có sợi tóc nào bắt đầu trở màu chưa. Tao cứ lo là sẽ quá muộn.

Mỗi lần đi húi tóc, tao căn dặn mấy anh thợ cạo xem cho thật kỹ, hễ có dấu hiệu tiên phuông bạc tóc thì cấp tốc báo tin cho tao hay lập tức. Để làm gì tao cũng chẳng biết nữa, vì các nhà bác học bận chế vũ khí, xao lãng việc tìm thuốc cải lão hoàn xuân thì có hay tin kịp lúc cũng đành bó tay chịu phép lạ của thời gian.

Có lẽ tao đã giả dối với tao. Sự thật, tao không muốn biết ngay rằng tao vừa có một sợi tóc bắt đầu trở màu, mà chính là để được nghe bác thợ cạo nói: “Còn lâu mà thấy hai !”.

Thế là “thầy hai” phồng mũi lên, sượng mề toi và “bước boá” cho các bác rất hậu.

Hiện giờ thì tao vui sống với nghề phù thủy vì chỉ có nghề này mới giúp tao gần gũi Nàng, điều khiển Nàng và nhứt là xem chừng Nàng. Hễ có thằng nào lảng cháng định chinh phục Nàng, tao sẽ ám hại nó, và hễ khi nào Nàng có ý muốn cảm một cậu đẹp trai thì tao báo động cho Nàng biết rằng phải coi chừng sở Khanh đa nhé.

Hừ cho Nàng sợ mà lùi bước vậy thôi chớ mấy thằng đó xứng đáng hơn tao nhiều lắm. Chúng nó không điên, chỉ yêu một cách “con người” thôi chớ không thêm si đến xuẩn ngốc như tao vậy đâu.

Tao tin chắc rằng Nàng biết Nàng, nói rõ hơn là có kẻ biết mình là Nàng, bởi tao giấu mặt, giấu tên Nàng, nhưng không thể giấu tâm hồn Nàng. Thế thì kẻ ấy phải tự thấy tâm hồn đó là tâm hồn của mình, và mình tức là Nàng.

Nhưng không hiểu sao Nàng lại cứ bật tin, không hề tìm tao. Chắc Nàng đã có chồng rồi.

Nè, tao nói ra cái điều ác nhứt của tao đây nghen mây Ngọc, cái điều này thì xấu lắm, phải giấu mới được, nhưng đã trót tâm sự với mây thì phải xì ra luôn vậy: là tao mong cho Nàng góa bụa.

Cái mới là tàn nhẫn, tàn nhẫn hơn cả những lần tao bắt Nàng bán phấn buôn hương.

“Nàng ơi, tha thứ cho hấn nhé ! Kẻ không may, rất dễ trở nên ác và ganh tị. Hấn có muốn ác đâu, hơn chi sơ tánh bốn thiện kia mà ! Nhưng hoàn cảnh dung rủi cho hấn bắt gặp ác ý, hấn vội chụp lấy, cất vào trí để xử dụng.

Nhưng xin Nàng biết cho rằng mỗi lần hấn ác là mỗi lần hấn đau thêm một niềm đau to ít lắm cũng bằng tiếng kêu than của Nàng khi Nàng gặp rủi vì ác ý của hấn.

Nàng còn có thể nguôi sầu vì Nàng không có pho tượng đất-sét-lòng nào cả thì cậu nào an ủi Nàng cũng được, chớ như hấn thì hấn phải đau đến thiên vạn kỷ vì một người quen mà chưa biết !”

Ngọc ơi, tao đoán rằng đọc xong bức **thư** này rồi, mày không bao giờ dám viết **thư** cho tao nữa, hay nói cho đúng, mày sẽ viết một lá **thư** chót, báo tin rằng mày đã được chuyển đến nơi khác rồi và xin hủy lời mời tao xuống chơi.

Tiếp một người khách sắp đi Biên Hòa, chắc mày ngán lắm. Nửa đêm tao rất có thể vụt dậy, xách dao đi tìm để chém thành tình địch đã được Nàng, vì áp lực của chủ báo bắt buộc hấn phải được Nàng.

Hôm nay là ngày tựu trường. Nhìn lũ con tao ôm cặp đi học lại, sau mấy tháng hè, tao thâm van vái cho chúng nó không bao giờ phát minh ra được cái trò chơi tai hại là nắn hình Nàng.

Nắn hình ông Thủ tướng, ông Đại tướng, coi vậy mà còn tương đối để thỏa nguyện hơn là nắn hình một kẻ mà trên đời này chỉ có một kiểu mẫu, mà kiểu mẫu ấy lại chìm mất trong mấy chục triệu người phụ nữ Việt Nam tạo hình còn làm sao mà tìm cho ra ?

Ôi, mó đất – sét – lòng của thời niên thiếu ! Mi chỉ là vật chất vô tri, muốn nắn hình gì ra hình nấy. Nhưng ta đã dại dột và không may mà dùng mi để nắn tượng Nàng, có khổ chưa !

Sao ta lại không nắn chiếc ô-tô hay cái nhà lầu, rồi thì tự nhiên Nàng cũng sẽ tới ? Nhưng không, nàng sẽ tới, nhưng nàng không phải là Nàng với chữ N viết hoa đâu.

Nàng có thể đẹp hơn Nàng nhiều lắm, nhưng Nàng không phải là Nàng của mộng đầu xuân của ta, Nàng ấy thì không thích nhà lầu ô-tô đâu.

Thôi nhá, thằng bạn trốn học đồng chí của ngày xưa, vĩnh biệt nhá ! Mấy sợ thằng điên, tao không giận mày đâu.

Đường đời vạn nẻo, ai có đường nấy, không thể bắt hàng triệu người tinh trí phải đi theo một vài thằng điên.

Mây chỉ cần nhớ rằng mây đã thoát nạn nộp bài, còn tao thì không, và còn sẽ nộp rất nhiều năm nữa, gần chống gậy đến nơi rồi mà không dám trốn học. Nhớ bấy nhiêu đó mây đủ sướng rồi.

Chào thân mến.

Ký tên: Thầy phù thủy.

(Tuần báo *Tâm Tình*, 1965)